

DATOS IDENTIFICATIVOS

Comunicacións Móveis e sen Fíos

Materia	Comunicacións Móveis e sen Fíos			
Código	V05M145V01313			
Titulación	Máster Universitario en Enxeñaría de Telecomunicación			
Descritores	Creditos ECTS 5	Sinale OP	Curso 2	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Inglés			
Departamento	Teoría do sinal e comunicacións			
Coordinador/a	Vazquez Alejos, Ana			
Profesorado	Pérez Fontán, Fernando Vazquez Alejos, Ana			
Correo-e	analejos@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descripción xeral	This subject introduces the student in the technology of the main present mobile and wireless communication systems, with training in analysis of coverage and quality planning at radio interface level.			

Competencias

Código

C20	CE20/RAD3 Capacidade de analizar e especificar os parámetros fundamentais dunha rede de radio móvil ou sen fíos, así como de verificar a súa calidade de servizo
-----	--

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer as arquitecturas de referencia dos sistemas celulares 2G, 3G e 4G, e dos sistemas e estándares de curto alcance: WLAN, WPAN e outros.	C20
Capacidade para calcular a cobertura e capacidade dun emprazamento de comunicacións móveis e estimar o seu radio celular.	C20
Capacidade de dimensionamiento e planificación de sistemas móveis e sen fíos.	C20
Capacidade para realizar o plan de despregamento de redes móveis.	C20
Selección da tecnoloxía radio más axeitada a cada aplicación concreta.	C20

Contidos

Tema

Tema 1. Perspectiva xeral dos sistemas radio móveis: celular, WLAN, WPAN, e outros sistemas inalámbricos.	1.1. Introdución aos sistemas móveis e sen fíos. 1.2. Propagación radio en canle móvil e sen fíos.
Tema 2. Dimensionado e calidade de servizo en sistemas radio móvil e sen fíos.	2.1. O concepto celular. 2.2. Fundamentos de deseño celular. 2.3. Dimensionado dun sistema radio móvil. 2.4. Calidade de servizo.
Tema 3. Estudo dos estándares de sistemas celulares actuais.	3.1. Sistemas de telefonía móvil 2G: GSM e GPRS. 3.2. Sistemas de telefonía móvil 3G: CDMA, UMTS, 3G, 3G+. 3.3. Sistemas de telefonía móvil Next Generation: LTE, 5G. 3.4. Vulnerabilidade de seguridade en sistemas de comunicacións móveis.
Tema 4. Estudo dos estándares de sistemas sen fíos actuais.	4.1. Introdución aos sistemas e servizos sen fíos: WLAN, WPAN, BAN. 4.2. Fundamentos de deseño: dimensionado e calidade de servizo. 4.3. Vulnerabilidade de seguridade en sistemas de comunicacións sen fíos.

Planificación	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	22	22	44
Estudo de casos/análises de situacóns	4	40	44
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	2	6
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	10	10
Probas de resposta curta	0	1	1
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	0	10	10
Probas de autoavaliação	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	Descripción
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia por parte do profesorado; inclúe exposición de conceptos; introducción de prácticas, probas on-line e exercicios/problemas de realización autónoma.
Estudo de casos/análises de situacóns	Realización de casos prácticos en laboratorio en formato de prácticas con entrega de memoria/informe available.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de problemas e/ou exercicios en aula ordinaria.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Realización por parte do alumno de problemas relacionados coa materia aplicados a casos concretos. O alumno debe desenvolver a análise e a resolución dos problemas de forma autónoma. En horas presenciais propónense semanalmente e se guía sobre a súa resolución.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Os estudiantes terán ocasión de acudir a tutorías personalizadas no despacho do profesor no horario que os profesores establecerán para ese efecto a principio de curso e que se publicará na páxina da materia. Poderán tamén suscitar as súas consultas por vía telemática.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Os estudiantes terán ocasión de acudir a tutorías personalizadas no despacho do profesor no horario que os profesores establecerán para ese efecto a principio de curso e que se publicará na páxina da materia. Poderán tamén suscitar as súas consultas por vía telemática.
Estudo de casos/análises de situacóns	Os estudiantes terán ocasión de acudir a tutorías personalizadas no despacho do profesor no horario que os profesores establecerán para ese efecto a principio de curso e que se publicará na páxina da materia. Poderán tamén suscitar as súas consultas por vía telemática.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Os estudiantes terán ocasión de acudir a tutorías personalizadas no despacho do profesor no horario que os profesores establecerán para ese efecto a principio de curso e que se publicará na páxina da materia. Poderán tamén suscitar as súas consultas por vía telemática.
Probas	Descripción
Probas de resposta curta	Os estudiantes terán ocasión de acudir a tutorías personalizadas no despacho do profesor no horario que os profesores establecerán para ese efecto a principio de curso e que se publicará na páxina da materia. Poderán tamén suscitar as súas consultas por vía telemática.
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Os estudiantes terán ocasión de acudir a tutorías personalizadas no despacho do profesor no horario que os profesores establecerán para ese efecto a principio de curso e que se publicará na páxina da materia. Poderán tamén suscitar as súas consultas por vía telemática.
Probas de autoavaliação	Os estudiantes terán ocasión de acudir a tutorías personalizadas no despacho do profesor no horario que os profesores establecerán para ese efecto a principio de curso e que se publicará na páxina da materia. Poderán tamén suscitar as súas consultas por vía telemática.

Avaliación	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Avaliarase a resolución de problemas entregados a cada alumno para a súa realización de forma autónoma.	15	C20

Probas de resposta curta	Exame final: consiste nunha proba de tipo test para a avaliación das competencias adquiridas polos estudiantes mediante a resolución de problemas sinxelos e preguntas de teoría. Esta proba inclúe preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta. Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	35	C20
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Por cada práctica (estudo de casos/análises de situaciones) presentarase unha memoria de resultados.	35	C20
Probas de autoavaliación	Cuestionarios tipo test para cada tema o contido da materia. Realízanse a través da plataforma de teledocencia, que mostra os resultados ao finalizar cada test. O alumno realizaos de forma autónoma, e danse indicacións en horas presenciais.	15	C20

Outros comentarios sobre a Avaliación

De acordo ás directrices propias da titulación os alumnos que cursen esta materia poden optar por un dos dous sistemas de avaliação propostos: avaliação continua ou avaliação final.

Avaliación continua

A avaliação continua comprende a realización ao longo do cuatrimestre dos apartados desagregados na táboa anterior. Cada un dos bloques é de realización obligatoria na modalidade de avaliação continua, e para superar a materia debe lograrse un mínimo de 1/3 da nota asignada a cada un dos apartados e a nota final acumulada entre o cinco apartados debe superar polo menos o 50% da cualificación final. A proba de respuestas curtas será tipo test e realizaráse o día indicado no calendario oficial de exames.

A avaliação continua supón a realización ao longo de cuatrimestre de todas as tarefas propostas: participación activa nas sesións de aula e nas prácticas de laboratorio, traballo autónomo en forma de resolución de exercicios e probas de autoevaluación (cuestionarios) on-line, e a realización da proba de respuestas curtas final. Estas tarefas non son recuperables, é dicir, se un alumno non pode cumplirlas no prazo estipulado o profesor non ten a obrigación de repetilas e, así mesmo só serán válidas para o curso académico no que se realicen.

Avaliación mediante exame final

En cumprimento da normativa da Universidade de Vigo, un alumno que non opte por avaliação continua debe poder optar á cualificación máxima mediante o exame final, que constará de tres partes:

- parte 1: realización das prácticas de laboratorio e entrega de infórmelos/memorias correspondentes (50% da nota final).
- parte 2: proba de tipo test (35% da nota final).
- parte 3: resolución de problemas (15% da nota final).

Considérase que a materia está aprobada se a nota final é igual ou superior a 5.

Exame de Xullo

Para os alumnos que seguiron a avaliação continua, os estudiantes que queiran conservar a nota obtida na primeira parte da avaliação continua (70%) poderán optar por realizar só o test (30%) sempre que superasen o mínimo esixido en cada bloque.

Para os alumnos que optaron pola avaliação final, a nota será a do exame final que constará de tres partes: un exame práctico (apto/non apto), unha proba tipo test (50%) e un exame de problemas (50%).

Considérase que a materia está aprobada se a nota final é igual ou superior a 5.

Bibliografía. Fontes de información

Oriol Sallent, **Fundamentos de diseño y gestión de sistemas de comunicaciones móviles celulares**, 2014,
Mª Teresa Jiménez Moya, Juan Reig Pascual, Lorenzo Rubio Arjona, **Problemas de comunicaciones móviles**, 2006,
Jose María Hernando Rábano, **Comunicaciones Móviles**, 2004,
José Manuel Huidobro Moya, **Comunicaciones móviles : sistemas GSM, UMTS Y LTE**, 2012,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Antenas/V05M145V01208

Laboratorio de Radio/V05M145V01209

Redes sen Fíos e Computación Ubicua/V05M145V01211

Satélites/V05M145V01311

Sistemas Avanzados de Comunicacíons/V05M145V01302

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Radio/V05M145V01103
